

3. del – PREDSTAVITEV POSTOPKOV IN RAZISKOVALNIH METOD

Uspešnost spremljanja dogajanja v okolju, iskanja in pridobivanja informacij in podatkov, njihovega urejanja in analiziranja za potrebe načrtovanja strokovne pomoči knjižnicam območja je odvisna od poznavanja principov in metod raziskovalnega dela.

To vključuje poznavanje vsaj nekaterih zakonitosti družboslovnega raziskovanja, metod zbiranja podatkov, temeljev njihovega analiziranja in priprave poročil. Dobro predhodno načrtovanje je nujni predpogoj za pridobitev ustreznih in realnih podatkov. Zgolj taki lahko kakovostno podprejo načrtovanje strokovne pomoči.

V vsakdanjem življenju nenehno prihajamo do različnih izkušenj, spoznanj. Ta so najpogosteje plod nenamenskega, spontanega, sprotnega in nesistematičnega pridobivanja izkušenj, podatkov. Vendar je sklepanje o njihovi zanesljivosti včasih problematično.

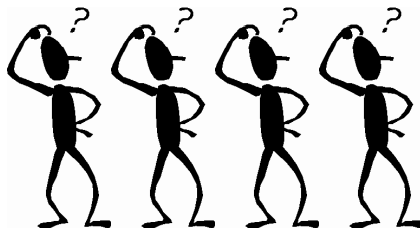
In prav v tem se pomembno razlikujejo od spoznanj, do katerih prihajamo v procesih zbiranja podatkov v študijske, raziskovalne oziroma znanstvene namene, pa tudi za druge, bolj operative namene. Pot do novih spoznanj je v teh primerih drugačna. Definira jo, v prvem koraku v naprej določena, ciljna naravnosti, ki sledi številnim zakonitostim in načelom. Med njimi so načrtnost, sistematičnost, nepristranskost, objektivnost, indr., .

Oblikovala so se številna načela, postopki in metode, ki jim sledijo in jih poznamo pod skupnim imenom metodologija raziskovalnega dela.

1. Dejavnost

Določitev raziskovalnega vprašanja in ciljev proučevanja!

DELO V SKUPINI

Izberite neko **področje**, ki bi ga proučevali:

1. nato definirajte **temo**
2. zastavite **raziskovalno vprašanje/hipotezo** (predpostavko),
3. določite **cilje** proučevanja!

<i>Področje:</i>	<i>npr. uporaba IKT v knjižnicah</i>
<i>Tema :</i>	<i>?</i>
<i>Predpostavka:</i>	<i>? (raziskovalno vprašanje / hipoteza)</i>
<i>Cilji raziskovanja:</i>	<i>?</i>

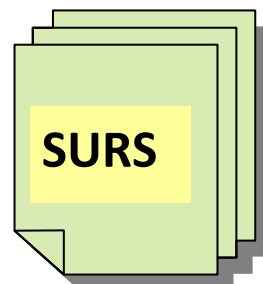
V raziskovanju lahko uporabimo tudi že zbrane podatke. Uporabljamo podatke iz že opravljenih raziskav, različne dokumente ali različne statistične podatke. Pri nas so podatki mnogih družboslovnih raziskav prosto dostopni v Arhivu družboslovnih podatkov.

Govorimo o uporabi sekundarnih podatkov.

Te podatke je torej nekdo že zbral in uredil. V mnogih primerih je njihova uporaba smotrna in ekonomična.

2. Dejavnost

Kratek pogovor v skupinah o možnostih uporabe sekundarnih podatkov!

**Razmislite, ali bi tudi vi lahko uporabili/uporabljali/ sekundarne podatke ?
V katerih primerih ? Katere?**

**Premislite in se pogovorite v svoji skupini!
Sporočite ostalim!**

V vsakdanjem življenju smo nenehno izpostavljeni opazovanju. Pravzaprav se sočasno nahajamo v obeh vlogah: opazovalca in opazovanega. Je pa opazovanje včasih tudi primerna metoda za zbiranje nekaterih podatkov, seveda pod določenimi pogoji.

3. Dejavnost

Opravimo skupni premislek!

**Ali bi lahko kdaj pri svojem delu uporabili tudi metodo opazovanja?
Katere podatke bi tako zbirali?**

V praksi zelo pogosto naletimo na uporabo zbiranja podatkov s pomočjo metode anketiranja. Žal snovalci vprašalnikov velikokrat te pripravljajo zelo lahkotno in površno. Brez upoštevanja ali poznavanja osnovnih načel njihovega oblikovanja. Tako s pridobljenimi podatki ne morejo razrešiti zastavljenega problema ali so rezultati nadvse dvomljivi.

4. Dejavnost

Oblikovali bomo več skupin.

Vsaka skupina bo prejela svojo nalogo.

DELO V SKUPINAH

Pogovorite se o vsebini naloge.

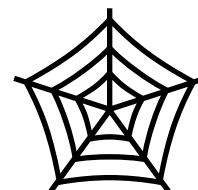
Komentirajte.

Pripravite kratko predstavitev aktivnosti in ugotovitev in jo posredujte članom drugih skupin.

4. del – OBLIKOVANJE OPERATIVNEGA NAČRTA ZBIRANJA PODATKOV

V tem delu delavnice boste oblikovali enostaven načrt zbiranja podatkov z vsemi koraki, ki bi jih tak projekt v praksi zahteval.

Sledite predstavljenim fazam zbiranja podatkov (definiranje problema, zastavitev raziskovalnega vprašanja, zastavitev ciljev zbiranja podatkov, določitev metod zbiranja podatkov, definiranje vzorca, ...). Zamislite si tudi elemente vašega poročila.

5. Dejavnost:

Oblikovanje osnutka načrta zbiranja podatkov.

DELO V SKUPINI

KORAKI ZA DELO V SKUPINI

1. Udeleženci oblikujete nove skupine!
2. Izberite vodjo, zapisovalca in tistega, ki bo predstavil rezultate dela v skupini.
3. V skupini se pogovorite, določite področje, ki je skupno vsem članom ter bi ga bilo, zaradi potreb načrtovanja strokovne pomoči in/ali nudenja te v konkretni praksi dobro posebej proučiti.
4. Zožite fokus zanimanja in definirajte temo.
5. Nadaljujte in sledite nadaljnjim fazam načrtovanja!
6. Načrt prenesite na plakat.
7. Predstavite ga članom ostalih skupin.

Pripravila: Raduška Žepič

Viri:

Pravilnik o osrednjih območnih knjižnicah (Ur. l. RS, št. 88/2003)

Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (Ur. l. RS, št. 73/2003)

Zakon o knjižničarstvu za (Ur. l. RS, št. 87/01 in 96/02).

Bon, M., Gujtman, M., Oder, I. (2012): Svetovalno delo območnih knjižnic: strokovna izhodišča za usmerjanje svetovalnega dela svetovalnih služb v območnih knjižnicah. Ljubljana: NUK.

[Citirano 18.03.2013]. Dostopno na spletnem naslovu: <http://cezar.nuk.uni-lj.si/ook/>